

Ο ΑΪ-ΛΙΑΣ & Η ΑΠΕΡΑΝΤΗ ΘΕΑ ΤΟΥ

Την τιμητική του έχει το εκκλησάκι του Άι-Λιά στη θέση που στέκει. Ο περιηγητής που ανεβαίνει στην κορυφή του βουνού, όπου υπάρχει το ομώνυμο εκκλησάκι, αποζημιώνεται από την ομορφιά και τη μοναδική-πανοραμική θέα. Από εδώ αντικρύζει το Γιαννιώτικο τοπίο, που ξανοίγεται μπροστά στα μαγεμένα μάτια του, σε όλη την στενόμακρη βαθιά κοιλάδα και τα γύρω βουνά που την αγκαλιάζουν. Από το βορά ο Δρίσκος και ο όγκος του Μιτσικελιού

και στα πόδια του η χλιοτραγουδισμένη λίμνη της Φροσύνης. Στις όχθες της αριστερά, η πολιτεία των Ιωαννίνων. Από Ανατολάς οι αλπικοί και κακοτράχαλοι όγκοι: το Περιστερί, τα Τζουμέρκα, το Ξεροβούνι. Απο δυτικά η ραχοκοκαλιά της Ολύτσικας, τα υψώματα της βουνοσειράς Μαρμάρων, Αγ. Νικολάου και Μανωλιάσας. Η θέα του είναι καθηλωτική και ήταν ανέκαθεν στρατηγικό σημείο ελέγχου της περιοχής. Στην ιστορία υπήρξε σημείο αναφοράς...

Βουλευτές Ιωαννίνων

Εκλογική περιφέρεια: ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Με βάση τα αποτελέσματα των εθνικών εκλογών την 25^η Ιουνίου εκλέχτηκαν:

Ν.Δ. Τασούλας Αναστασίου Κωνσταντίνος
Ν.Δ. Κεφάλια Στεφάνου Μαρία - Αλεξάνδρα
ΣΥΡΙΖΑ - Π.Σ. Τζούφη Στεφάνου Μερόπη
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ Τσίμαρης Παναγιώτη Ιωάννης
ΚΚΕ Έξαρχος Θεοφάνη Νικόλαος(Πάκος)

Περισσότερα για τις εκλογές 21/5/23 & 25/6/23 στις **σελ.: 4-6**

Επίσκεψη του δημάρχου Ιωαννιτών κ. Δ. Παπαγεωργίου στη Μανωλιάσσα

Όπως μας ενημέρωσε μέσω facebook, ο πρόεδρος της κοινότητας Δ. Μπέλλος στις 18 Ιουνίου 2023 επισκέφθηκαν το χωριό μας ο δήμαρχος Ιωαννιτών κος Παπαγεωργίου με τον αντιδήμαρχο κο Αρλέτο και τον πρόεδρο της ΔΕΥΑΙ κο Μπαρτζώκα.

Συνέχεια στη **σελ.: 6**

Πάσχα στη Μανωλιάσσα

Φωτογραφικά στιγμιότυπα

Συνέχεια στη **σελ.: 3**

Γνωριμία με τα μνημεία των Ιωαννίνων

Συνέχεια στη **σελ.: 7**

Ηλίας Νίκου

Ένας άγνωστος ήρωας
της εθνικής αντιστάσεως

Συνέχεια στη **σελ.: 9**

Η χειραψία στην Αρχαία Ελλάδα

και ο αποσυμβολισμός της

Συνέχεια στη **σελ.: 15**

Συγκαρητήρια!

Ο **Ιωάννης Λιόντος** γιος της Ιωάννας και του Βασιλείου, αποφοίτησε από το τμήμα φυσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου Πατρών. Εργάζεται ως φυσικοθεραπευτής εξειδικευμένης φυσικοθεραπείας, στο πρότυπο κέντρο θεραπευτικής αποκατάστασης EPIRUS HEALTH CLINIC. Τομέας εξειδίκευσής του είναι οι τεχνικές κινητοποίησης manual therapy, καθώς και η μυοπεριτονιακή απελευθέρωση.

Εκφράζουμε θερμά συγκαρητήρια στον Γιάννη και του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία!

Ανακοίνωση - Υπενθύμιση

Ελληνής παράθεση των κοινωνικών γεγονότων, δεν οφείλεται σε πρόθεση των συντελεστών της εφημερίδας, αλλά σε έλλειψη ενημέρωσης. Παρακαλούμε να μας ενημερώνετε, ώστε να αποφεύγονται παραλήψεις.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

17ης Νοεμβρίου 35,
Τ.Κ. 17455 Άλιμος

ΙΔΡΥΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ
(Φεβρουάριος 1992)

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Graphic Designer:

PANIA Γ. ΚΟΛΙΟΥ
info@ranik.gr

Επιστολές, συνεργασίες κ.λπ.
να στέλνονται στις διευθύνσεις:

ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
Ρήγα Φεραίου 41

Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα
τηλ.- fax: 210 9852 198

e-mail: kpgiotakis@yahoo.gr

ΓΙΩΤΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ
Κύπρου 8

Τ.Κ. 19200 - Ελευσίνα
τηλ.: 210 5548 330

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους από τα περιεχόμενα της έκδοσης χωρίς την έγγραφη άδεια του διευθυντή της εφημερίδας. Παρακαλούμε τα κείμενα που θα αποστέλλονται για δημοσίευση στην εφημερίδα, να είναι καθαρογραμμένα. Οι αρθρογράφοι φέρουν την ευθύνη των κειμένων τους.

Μπορείτε να μας στέλνετε όλα τα κοινωνικά γεγονότα προς δημοσίευση στη διεύθυνση:

kpgiotakis@yahoo.gr

Πένθος

Στις 5/6/2023 και σε ηλικία 82 ετών έφυγε από τη ζωή η ομότιμη καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Νίκη Αγνάντη, η οποία είχε διατελέσει, μεταξύ άλλων, πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής και αντιπρύτανης.

Η γιατρός και ακαδημαϊκός είχε αναπτύξει έντονη κοινωνική δράση, αφιερώνοντας τη ζωή της στην έρευνα για τον καρκίνο και στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης για την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση. Τον Φεβρουάριο του 2022 εξελέγη Β' αντιπρόεδρος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και για πολλά χρόνια διετέλεσε πρόεδρος του παραρτήματος Ιωαννίνων της Ε.Α.Ε., με τον Ευάγγελο Γκόλα να τη διαδέχεται πριν λίγους μήνες.

Η Νίκη Αγνάντη τελείωσε τις γυμνασιακές της σπουδές στην Σχολή Φίλτσου. Τον ίδιο χρόνο εισήχθη στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Montpellier της Γαλλίας, όπου φοίτησε δύο Ακαδημαϊκά έτη. Τον Δεκέμβριο του 1960 πήρε μεταγραφή και γράφτηκε στο 2ο έτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, απ' όπου πήρε το πτυχίο της το 1965. Από το 1966 έως το 1967 εργάστηκε ως ειδικευόμενη βοηθός στο Παθολογοανατομικό Εργαστήριο του Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ. Αθηνών.

Τον ίδιο χρόνο διορίστηκε ως ειδικευόμενη βοηθός στο Παθολογοανατομικό Εργαστήριο του Ελληνικού Αντικαρκινικού Ινστιτούτου Αθηνών, Νοσοκομείο «Ο Άγιος Σάββας». Το 1978 μετεκπαιδεύτηκε, με υποτροφία του Ελληνικού Αντικαρκινικού Ινστιτούτου, στο Κέντρο Καρκίνου Memorial της Νέας Υόρκης, όπου ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την ιστοπαθολογία των παθήσεων του μαστού και τον καθορισμό των ορμονικών υποδοχέων. Το 1981 έλαβε παμπηφεί το παραδεκτό της Υψηλότητας της.

Το 1973 διορίστηκε διευθύντρια του Παθολογοανατομικού Εργαστηρίου του Γενικού Νοσοκομείου Λαρίσης, όπου παρέμεινε έναν χρόνο, εκτελώντας την υποχρεωτική της θητεία στην Επαρχία. Στο διάστημα της παραμονής της οργάνωσε, από το μηδέν το Εργαστήριο και το λειτουργήσε ένα μήνα μετά

την άφιξή της στο Νοσοκομείο. Παράλληλα δημιούργησε το Κυτταρολογικό Εργαστήριο (τα δύο αυτά Εργαστήρια εξυπηρέτησαν τις ανάγκες όχι μόνο του Νοσοκομείου αλλά και ολόκληρης της περιοχής του νομού της Λαρίσης).

Το 1990 εκλέγεται τακτική Καθηγήτρια στην έδρα της Παθολογικής Ανατομικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Την περίοδο 1994-2000 διετέλεσε διευθύντρια του Μορφολογικού Κλινικο-εργαστηριακού Τομέα της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Από το 1994 έως το 1999 διετέλεσε αναπληρώτρια διευθύντρια και από το 1999 έως το 2000 διευθύντρια του Εργαστηριακού Τομέα του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων. Την περίοδο 1997-99 διετέλεσε αναπληρώτρια πρόεδρος Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και τις περιόδους 1999-2001 και 2001-2003 πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής και μέλος της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Επίσης διετέλεσε αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (2003-2006).

Η καταγωγή της ήταν από τη Ζίτσα και πριν έναν χρόνο, τον Μάιο του 2022, ο Δήμος Ζίτσας την είχε τιμήσει σε ειδική εκδήλωση για την προσφορά της στην επιστήμη και τον συνάνθρωπο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Νίκη Αγνάντη ήταν η πρώτη γυναίκα παθολογοανατόμος στην Ελλάδα. «Προσπάθησα να είμαι χρήσιμη, να βοηθήσω τον συνάνθρωπο, άλλωστε με αυτές τις αρχές μεγάλωσα και αυτά τα μαθήματα ζωής πήρα από τον πατέρα μου», είχε αναφέρει σε εκείνη την εκδήλωση.

Η κηδεία της έγινε στις 6 το απόγευμα, από τον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κοπάνων. Επιθυμία της οικογένειάς της ήταν αντί στεφάνων, να δοθούν δωρεές στην ΕΛΕΠΑΠ και στην Αντικαρκινική Εταιρεία.

Δήλωση Περιφερειάρχη Ηπείρου για τη Νίκη Αγνάντη: «Η Επιστημονική Κοινότητα και η κοινωνία της Ηπείρου αποχαιρετά σήμερα με βαθιά θλίψη τη Νίκη Αγνάντη, η οποία ξεχώριζε για την ευγένεια, το ήθος, την επιστημονική κατάρτιση και τη διαρκή διάθεση προσφοράς στον κόσμο. Η Νίκη Αγνάντη ήταν εξαιρετική Πανεπιστημιακή Δάσκαλος και όφισε ανεξίτηλο το στίγμα της στην Ιατρική Επιστήμη, υπηρετώντας από θέσεις ευθύνης το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, στο οποίο γαλούχησε πλήθος φοιτητών. Είχα την τιμή και τη δυνατότητα να ζήσω από κοντά το πάθος της και τη ανεξάντλητη διάθεση για προσφορά στο κοινωνικό σύνολο στη διάρκεια της συνεργασίας μας για ζητήματα της Αντικαρκινικής Εταιρείας Ιωαννίνων, με την οποία είχε ταυτίσει το όνομά της. Θα τη θυμόμαστε για πάντα. Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά της.»

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τη σκεπάζει.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΗ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ

φωτογραφικά στιγμιότυπα

1

3

2

4

5

6

1-3. Τα λαζαρούδια - Φωτογραφίες: Σοφίας Γ. Τζιμα
4. Πριν την αποκαθήλωση - Φωτογραφία: Αργυρούλα Ίσκου
5. Η περιφορά του επιταφίου
6. Η Ανάσταση

Η εκλογική συμπεριφορά των πολιτών

Γράφει ο Χρήστος Αργ. Ζήκος

Στις 25 Ιουνίου 2023 στην Ελλάδα, οι Έλληνες πολίτες θα ασκήσουν για δεύτερη φορά φέτος το εκλογικό τους δικαίωμα. Μια σειρά κομμάτων όπως είναι η Νέα Δημοκρατία, Ο ΣΥΡΙΖΑ, ΤΟ ΠΑΣΟΚ, ΤΟ ΚΚΕ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ και πολλά άλλα διεκδικούν την ψήφο των πολιτών της Ελλάδας. Ποια είναι όμως τα κριτήρια που ψηφίζουν οι Έλληνες πολίτες; ποια είναι η εκλογική τους συμπεριφορά; πως αποφασίζουν αν θα πρέπει να δώσουν ψήφο εμπιστοσύνης στην Δεξιά η την Αριστερά η το Κέντρο;

Ο τόπος καταγωγής και γενικότερα η γεωγραφική περιοχή αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες για την διαμόρφωση της εκλογικής συμπεριφοράς. Στην Ελλάδα από τα παλαιότερα χρόνια οι πολίτες ανάλογα με τον τόπο που έμεναν κοίταγαν ποιος συμπολίτης τους θα κατέβει υποψήφιος με τι κόμμα για να του εκφράσουν τα αιτήματά τους και στην συνέχεια να τον στηρίξουν με την ψήφο τους.

Αυτό το φαινόμενο έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις, μπορεί ο υποψήφιος αυτός να ήταν ικανός να εκλέγονταν και να πραγματοποιούσε ένα σπουδαίο έργο, για παράδειγμα Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής μια μεγάλη πολιτική προσωπικότητα της νεότερης ιστορίας της χώρας μπήκε στην βουλή των Ελλήνων και έβαλε την πατρίδα σε μια νέα Ευρωπαϊκή διαδρομή. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ξεκίνησε από την επανάσταση του Θερίσου στην Κρήτη και κατέληξε στο ελληνικό κοινοβούλιο δημιουργώντας την Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών, έφτιαξε τα σύνορα έτσι όπως είναι σήμερα.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που καθορίζουν την εκλογική συμπεριφορά των πολιτών, από τον τόπο καταγωγής του μέχρι το τι ιδεολογίες έχει ο κοινωνικός του περίγυρος χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και εξαιρέσεις, άνθρωποι δηλαδή που μπορεί να μην τους έχει απογοητεύσει η πολιτική κατάσταση της χώρας μας αλλά πιστεύουν σε ένα καλύτερο αύριο, σε μια καλύτερη δημοκρατία ασχολούνται με τα κοινά και ενημερώνονται και θέλουν όταν φτάσουμε σε αυτό το σημείο να έχουν βάλει όλοι ένα λιθαράκι.

Όμως υπάρχουν και αρνητικές επιπτώσεις αυτού του φαινομένου, το να ψηφίσεις αυτόν που θα κατέβει είτε από το χωριό σου, είτε από την πόλη σου, είτε από τον δήμο σου μπορεί να μην σημαίνει ότι αξίζει μια θέση στην πολιτική ζωή του τόπου. Δεν είναι λίγες οι φορές που λόγω της πελατειοκρατίας δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα και αδικίες είτε σε δημόσιες υπηρεσίες και γενικότερα στον κρατικό μηχανισμό, δηλαδή μπορεί να μην διορίζεται ένας εκπαιδευτικός σε ένα

σχολείο που να τηρεί όλα τα προσόντα και να διορίζεται ένας άλλος εκπαιδευτικός με λιγότερα προσόντα μόνο και μόνο επειδή έχει φίλο η συγγενή τον βουλευτή που είναι από την πόλη του.

Πρόσφατο παράδειγμα του φαινομένου της πελατειοκρατίας αποτελεί η τραγωδία των Τεμπών ένας σταθμάρχης χωρίς την ανάλογη εκπαίδευση και τα προσόντα μπήκε σε μια θέση που από ένα λάθος λόγω της απειρίας του προκλήθηκε μια τραγωδία που είχε τόσους νεκρούς.

Η οικονομία αποτελεί παράγοντα εκλογικής συμπεριφοράς, κάθε φορά στις εκλογές σε όλες τις προεκλογικές συγκεντρώσεις, σε ομιλίες πολιτικών αρχηγών ένα από τα βασικότερα θέματα είναι η οικονομία. Τι τιμές έχουν τα προϊόντα στις αλυσίδες των Σούπερ μάρκετ; Θα γίνουν αυξήσεις στους μισθούς και στις συντάξεις; όλα αυτά απασχολούν τους πολίτες καθημερινά η ακρίβεια έχει μπει μέσα στα σπίτια μας. Οι Έλληνες πάντα είχαν την οικονομία ως βασικό παράγοντα για το πως θα ψηφίσουν, το κακό είναι ότι ασκούσαν το δικαίωμα της ψήφους τους ανάλογα με το ποιος πρωθυπουργός τους εξασφάλιζε μεγαλύτερη οικονομική άνεση.

Για παράδειγμα την δεκαετία 1980 μέχρι το 1990 το δημόσιο ελληνικό χρέος διογκώθηκε λόγω των οικονομικών πολιτικών που ασκούσε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και αργότερα και άλλες κυβερνήσεις. Τότε οι πολίτες στην πλειοψηφία τους βρισκόντουσαν σε καθεστώς οικονομικής ευημερίας όμως τα επόμενα χρόνια αυτό ανατράπηκε και οι επόμενες γενιές αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν ακόμα πολλά προβλήματα που οφείλονται σε λανθασμένες οικονομικές πολιτικές.

Η Εξωτερική πολιτική και τα εθνικά θέματα, άλλο ένα μεγάλο κεφάλαιο της πολιτικής ζωής. Η Ελλάδα λόγω της γεωγραφικής της θέσης έχει να αντιμετωπίσει πολλές γεωπολιτικές προκλήσεις, γειτονεύει με την Τουρκία που έχει αναθεωρητικές τάσεις και πολλά κοινά συμφέροντα με την χώρα μας στο Αιγαίο. Δεν είναι λίγες οι φορές που οι δυο χώρες ήρθαν αντιμέτωπες για να προασπίσουν τα συμφέροντά τους.

Το ζήτημα της Υγείας. Σε αυτό το θέμα παραλάβαμε μια σπουδαία κληρονομιά από τον Γιώργο Γεννήματα, ανεξάρτητα από πολιτικά πιστεύω κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει το έργο του συγκεκριμένου ανθρώπου ίδρυσε το Εθνικό σύστημα υγείας και όλα τα νοσοκομεία ήταν έτοιμα για να αντιμετωπίσουν κάθε περιστατικό, όμως δεν συνεχίσαμε αυτό το σπουδαίο έργο.

Σε ζητήματα σοβαρά που απασχολούν όλους του Έλληνες όπως είναι η Υγεία και η Παιδεία δυστυχώς έχουμε αρνητικό αποτέλεσμα για

την ώρα , προσπαθεί το κάθε κόμμα να εφαρμόσει τις δικές τους ιδεολογίες και πολιτικές σε αυτούς τους δύο τομείς και έτσι κάθε τέσσερα χρόνια έχουμε άλλο σύστημα εισαγωγής στα πανεπιστήμια και άλλο τρόπο διοίκησης της δημόσιας υγείας.

Σημαντικός παράγοντας για την διαμόρφωση εκλογικού αποτελέσματος αποτελούν οι νέοι άνθρωποι. Σήμερα στην εποχή που η τεχνολογία έχει λάβει σημαντικές διαστάσεις , οι τρόποι ενημέρωσης είναι πολλοί για να μπορέσει κάποιος νέος να ενημερώνετε , όμως παρόλα αυτά υπάρχουν έφηβοι που δεν τους ενδιαφέρει η ενημέρωση για τα κοινά ζητήματα δυστυχώς πολλές φορές δεν έχουν την δική τους άποψη , αλλά δεν είναι όλοι έτσι και αυτό είναι το αισιόδοξο μήνυμα για το αύριο.

Όλοι οι πολιτικοί πρέπει να θέσουν το προσωπικό τους στοίχημα να φέρουν τους νέους ανθρώπους πιο κοντά στην ενασχόληση με τα κοινά, όλοι οι πολίτες να ψηφίζουν στις εκλογές σύμφωνα με τα δικά τους πιστεύω και με τις δικές τους ιδεολογίες και όχι με το τι τους επιβάλλουν οι άλλοι η με το τι τους κάνουν οι άλλοι να πιστεύουν άλλωστε αυτή είναι η αξία της δημοκρατίας, να έχει ο καθένας την δική του άποψη και να δείχνει σεβασμό στην άποψη του άλλου.

Η σωστή και η αντικειμενική ενημέρωση και το πραγματικό ενδιαφέρον για την χώρα μας και τους πολίτες της πρέπει να αποτελούν τους παράγοντες για να ψηφίζει ο καθένας αυτό που πραγματικά πιστεύει και να έχει σωστή εκλογική συμπεριφορά.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Εθνικές εκλογές - Ιούνιος 2023

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Συμμετοχή 51,38%
Άκυρα/Λευκά 1,19%

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΨΗΦΟΙ	ΕΔΡΕΣ
Ν.Δ.	38,71 %	34.420	2
ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	22,42 %	19.931	1
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ	13,53 %	12.026	1
ΚΚΕ	8,01 %	7.120	1
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ	3,49 %	3.107	
ΝΙΚΗ	3,16 %	2.811	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	3,06 %	2.722	
ΜΕΡΑ 25	2,20 %	1.958	
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	2,18 %	1.939	
ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α.	0,44 %	395	
Κ.Κ.Ε. (μ-λ)	0,44 %	389	
ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ	0,42 %	375	
ΦΩΝΗ ΛΟΓΙΚΗΣ ΑΦΡ. ΛΑΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ	0,36 %	323	
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ-ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	0,30 %	269	
ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ	0,25 %	218	
ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΑΙ ΜΩΒ	0,24 %	215	
ΕΥ-ΚΙΝΗΣΗ	0,22 %	200	
ΠΝΟΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	0,20 %	177	
Μ-Λ ΚΚΕ	0,13 %	120	
ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ	0,12 %	107	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΚΕ	0,04 %	37	
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ	0,04 %	34	
ΟΑΚΚΕ	0,02 %	18	

Η τελική σταυροδοσία

των υποψηφίων βουλευτών

του Νομού Ιωαννίνων

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1. ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.....18.224 ✓
2. ΚΕΦΑΛΑ ΜΑΡΙΑ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ14.576 ✓
3. ΑΜΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ9.890
4. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ.....7.151
5. ΕΞΑΡΧΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ (ΕΛΣΑ) 2.548
6. ΚΟΡΤΖΗ ΑΝΤΩΝΙΑ2.378
7. ΣΕΪΤΑΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΓΙΟΥΡΚΑΣ).....2.371

ΣΥΡΙΖΑ

1. ΤΖΟΥΦΗ ΜΕΡΟΠΗ9.787 ✓
2. ΣΤΕΦΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.....7.532
3. ΑΛΜΠΑΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ.....6.574
4. ΓΡΙΒΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ.....4.268
5. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.....2.820
6. ΣΟΥΛΕΛΕ ΑΓΛΑΪΑ (ΛΙΛΑ).....2.284
7. ΜΑΚΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ.....1.641

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

1. ΤΣΙΜΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.....5.014 ✓
2. ΜΑΝΤΑΛΟΒΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ4.327
3. ΓΑΤΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ4.283
4. ΜΗΤΣΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΒΑΛΙΑ)2.579
5. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ2.325
6. ΜΠΑΚΟΛΑ ΝΤΙΝΑ1.565
7. ΛΙΑΓΚΟΥ ΑΝΘΗ......945

ΚΚΕ

1. ΕΞΑΡΧΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ)2.620 ✓
2. ΤΣΟΥΜΑΝΗ ΟΛΓΑ (ΟΛΥ).....2.034
3. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.....1.509
4. ΛΥΓΔΑ ΑΝΘΟΥΛΑ ΝΙΚΟΛΕΤΑ (ΑΝΘΗ).1.014
5. ΤΟΥΛΚΙΑΡΙΔΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ.....727
6. ΤΑΣΙΟΥΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΤΑΚΗΣ)725
7. ΝΑΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.....609

Αποτέλεσμα εκλογών Μανωλιάσας

Εγγεγραμμένοι: 356	21 ΜΑΪΟΥ	25 ΙΟΥΝΙΟΥ
Ψηφίσαντες	203	169
Άκυρα - Λευκά	2	0
Έγκυρα	201	169
Ν.Δ.	59	43
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ	52	50
ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	46	34
ΚΚΕ	16	11
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	7	2
ΝΙΚΗ	10	13
ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ	4	4
ΜΕΡΑ 25	1	2
ΚΚΕ ΜΛΚ	1	-
ΕΝΩΝΩ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	1	-
ΚΙΝΗΜΑ 21	1	-
ΕΑΝ	1	1
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	2	3
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ	-	6

Επίσκεψη του δημάρχου Ιωαννιτών κ. Δημήτρη Παπαγεωργίου στη Μανωλιάσσα

Όπως μας ενημέρωσε μέσω facebook, ο πρόεδρος της κοινότητας Δημήτρης Μπέλλος στις 18 Ιουνίου 2023 επισκέφθηκαν το χωριό μας ο δήμαρχος Ιωαννιτών κος Παπαγεωργίου με τον αντιδήμαρχο κο Αρλέτο και τον πρόεδρο της ΔΕΥΑΙ κο Μπαρτζώκα. Παρουσία χωριανών έγινε συζήτηση για τα προβλήματα του χωριού.

Ο κος Δήμαρχος δεσμεύτηκε να αναλάβει πρωτοβουλία προσωπικά για το θέμα της γεώτρησης και του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσας. Επίσης ο κος Αρλέτος αναφέρθηκε ότι είναι σε εξέλιξη δύο εργολαβίες για ασφαλτόστρωση δρόμων, η συντήρηση του Δημοτικού Σχολείου, η περιφράξη του μνημείου πεσόντων στα εικονίσματα και το έργο τσιμεντόστρωσης από την αγροτική οδοποιία. Για την παιδική χαρά, θα γίνει επέκταση αυτής και τοποθέτηση μιας κούνιας και τσουλήθρας.

Ο κος Μπαρτζώκας αναφέρθηκε για τη γεώτρηση καθώς και για την επέκταση δικτύου ύδρευσης από οικία Μπέλλου Π. Γεωργίου έως οικία Αντιγόνης Γιωτάκη, το έργο αυτό έχει ανατεθεί σε εργολάβο και θα ξεκινήσει άμεσα.

Εορτή της Αγίας Τριάδας 5 Ιουνίου 2023

Η Αγία Τριάδα Μανωλιάσας

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ
Η ΤΡΑΤΑ
από το 1981

Λεωφόρος Ποσειδώνος 30, Νέα Μάκρη, Τ.Κ. 19005
Τηλ.: 22940 94 794, Κιν.: 6957 83 52 53

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Συνεχίζοντας τον περίπατο στην πόλη μας, ολοκληρώνουμε την παρουσία των μνημείων, στο πάρκο Λιθαρίτσια.

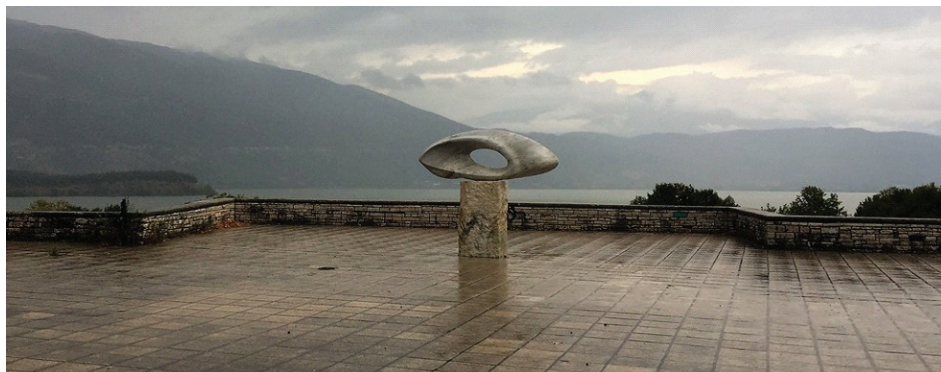
Ο κεντρικός διάδρομος του πάρκου, μας οδηγεί σε ένα ξέφωτο με θέα την πόλη σε αυτό το χώρο έχουν τοποθετηθεί τρία γλυπτά.

Το πρώτο στα δεξιά μας είναι η «**Ειρήνη**» έργο φιλοτεκνημένο από τους γλύπτες Θ. Παπαγιάννη και Γ. Σταματόπουλο το 1986.

Το όλο έργο αποτελείται από δύο μέρη: Το πρώτο μέρος της σύνθεσης απεικονίζει σε λευκό μάρμαρο μια φιγούρα που θυμίζει αρχαϊκή μορφή, πλαισιωμένη από ένα περιστέρι, γνώριμο σύμβολο της ειρήνης, ενώ το δεύτερο μέρος, σε σκουρότερο μάρμαρο, λειτουργεί ως «φόντο» της μορφής και φέρει ακτινωτές χαράξεις σαν ακτίνες ήλιου. Και τα δύο αυτά κομμάτια εδράζονται πάνω σε ορθογώνιες τσιμεντένιες βάσεις. Όλο το έργο προβάλλεται έντονα επάνω στο πράσινο χρώμα των δένδρων.

Ανάμεσα από τις ακτίνες αυτές αναγράφεται: «ΕΙΜΑΙ Η ΕΙΡΗΝΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΕ ΜΕ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΟΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΝΑ ΕΠΙΖΗΣΕΤΕ»

Το δεύτερο γλυπτό είναι έργο του Κώστα Δικέφαλου φιλοτεκνημένο το 1986. Πρόκειται για μια μαρμάρινη ελλειπτική, σύνθεση που μοιάζει με ένα μάτι, ακουμπισμένο πάνω σε μια τετράγωνη βάση, που προβάλλεται στο γαλάζιο του ουρανού. Αφαιρετικά κοίλα και κυρτά τμήματα αναπτύσσονται γύρω από ένα κενό στο κέντρο, το οποίο επιτρέπει στον θεατή να δει τον χώρο μέσα από αυτό, λειτουργώντας μάλιστα σαν ένα «τηλεσκόπιο» παρατήρησης της πανοραμικής θέας, μιας και το έργο βρίσκεται κοντά στην άκρη του μπαλκονιού του πάρκου.

Το τρίτο έργο είναι των Σάντη και Τ. Βλαχοδήμου, δημιουργημένο στα πλαίσια του Συμποσίου του 1986, το οποίο ονομάζεται «Σύνθεση σε κόκκινο μάρμαρο». Μοιάζει με στήλη που έχει σκαφτεί και διαβρωθεί, σχηματίζοντας έτσι κοίλες επιφάνειες και κενά. Το έργο έχει για βάση ένα βράχο και προβάλλεται με φόντο τα χρώματα των δένδρων του πάρκου.

Μιχαήλ Τσοίτσας

Η προτομή του Μιχαήλ Τσοίτσα (1885-1950), έγινε από τον Σύλλογο Αποφοίτων Φοιτητικής Εστίας «Μιχαήλ Τσοίτσα» (ευγνωμοσύνης ένεκεν). Την κατασκευή ανέλαβε ο Γιαννιώτης γλύπτης Δημήτρης Φωτίου, ενώ τα αποκαλυπτήρια πραγματοποιήθηκαν 30 Σεπτεμβρίου (μέρα μνήμης για τους Εθνικούς Ευεργέτες) του 2010.

Η προτομή είναι κατασκευασμένη από ορείχαλκο. Πάνω στην πρόσοψη του βάθρου είναι χαραγμένα τα λόγια: «ΜΙΧΑΗΛ Α. ΤΟΣΙΤΣΑΣ, ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ, 1885-1950». Πάνω στην προτομή υπάρχει εγχάρακτη η υπογραφή του γλύπτη: Δ.ΦΩΤΙΟΥ

Ο Μιχαήλ Τσοίτσας γεννήθηκε στο Λιβόρνο της Ιταλίας το 1885 και έζησε όλη τη διάρκεια της ζωής του μακριά από την ελληνική πατρίδα. Υπήρξε κι αυτός ένα από τους πολλούς Ηπειρώτες ευεργέτες. Οι ευεργεσίες του αφορούν κυρίως την ιδιαίτερη πατρίδα του το Μέτσοβο αλλά και τον ευρύτερο νομό των Ιωαννίνων. Ένα από τα έργα που

δημιουργήθηκαν από τα κληροδοτήματα του ήταν και η Φοιτητική Εστία Τσοίτσα στην Αθήνα η οποία πρόσφερε στέγη σε φοιτητές με καταγωγή από τους νομούς Ιωαννίνων και Θεσπρωτίας.

“ Τελειώνοντας
την περιήγησή μας
στο πάρκο Λιθαρίτσια,
θα αναφέρουμε
λίγα στοιχεία
για την ιστορία του ”

Το φρούριο «Λιθαρίτσια» είναι κτισμένο στον ομώνυμο βραχώδη χαμηλό λόφο, που βρίσκεται σε μικρή απόσταση νοτιοδυτικά από το Κάστρο, στο κέντρο της πόλεως των Ιωαννίνων. Ο ρόλος του ήταν σημαντικός καθώς αποτελούσε ισχυρό προμαχώνα του κυρίως κάστρου.

Το εντυπωσιακό αυτό έργο, δείγμα της ύστερης οθωμανικής οχυρωματικής αρχιτεκτονικής, κτίστηκε από τον Αλή πασά γύρω στα 1800 πάνω σε παλιότερο κάστρο του Νορμανδού Βοημούνδου.

Ο Προμαχώνας, σε συνδυασμό με μία σειρά άλλων οχυρώσεων που είχαν κατασκευασθεί στα βραχώδη υψώματα ανάμεσα στο λόφο και στο Κάστρο, αποτέλεσαν ένα προστατευτικό κλοιό μπροστά από το Κάστρο της πόλης, μια πρώτη γραμμή άμυνας κατά οποιουδήποτε, που ενδεχομένως θα επιδίωκε να προωθηθεί προς τα τείχη. Σύμφωνα με χάρτη της πόλης των Ιωαννίνων που σχεδίασε κατά το πρώτο τέταρτο του 19ου αιώνα ο Γάλλος γεωγράφος Barbie du Bocage, σκεπαστός δρόμος με σκαλοπάτια ξεκινούσε από τον Προμαχώνα στα Λιθαρίτσια και κατέληγε στη γέφυρα, που οδηγούσε επάνω από την τάφρο στον νοτιοδυτικό προμαχώνα του Κάστρου, εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την επικοινωνία των δύο οχυρών θέσεων.

Στην κορυφή του λόφου, πάνω από τον προμαχώνα, ο Αλή πασάς έκτισε, το 1805,

μεγάλο σεράι, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Freywald, τον οποίο κάλεσε από τη Βιέννη με τη μεσολάβηση του γιαννιώτη Σταύρου Ιωάννου, πατέρα του εθνικού ευεργέτη Γεωργίου Σταύρου.

Κοντά στο σεράι αυτό, έκτισε και άλλα δύο μέγαρα για τους γιους του.

Το σεράι του Αλή πασά και τα παλάτια του Μουκτάρ και του Βελή καταστράφηκαν από πυρκαγιά το 1820, κατά την πολιορκία της πόλης από τα σουλτανικά στρατεύματα. Κατά τη διάρκεια αυτής της πολιορκίας υπέστη σοβαρές ζημιές και ο ογκώδης Προμαχώνας που προστάτευε το λόφο.

Το 1869, ο νομάρχης του βιλαετίου Ιωαννίνων Αχμέτ Ρασίμ Πασάς, στο πλαίσιο των πολλών αλλαγών και αναβαθμίσεων που επιχείρησε στο κέντρο της πόλης των Ιωαννίνων, επισκεύασε το παλιό σεράι και το μετέτρεψε σε στρατώνα. Ο στρατώνας υπήρχε σε αυτή τη θέση μέχρι τη δεκαετία του 1960.

Ο Προμαχώνας διαρθρώνεται σε πολλά επίπεδα. Στο ανώτερο τμήμα των παραπέτων ήταν εφοδιασμένος με κανόνια, ενώ

Τα Λιθαρίτσια (13 Μαρτίου 1849), σχέδιο του Edward Lear με σέπια, μελάνι και γραφίτη σε χαρτί.

στο κατώτερο υπήρχαν πυροβολεία. Υπόγεια με ισχυρή θολωτή οροφή συμπλήρωναν την αμυντικότητα του Προμαχώνα.

Η τοικοποιία του οχυρού είναι από ισχυρή αργολιθοδομή. Από τον παλιό προμαχώνα σήμερα σώζεται μόνο η βάση του και μέρος από τα τείχη.

Ο ιδρυτής της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών Κωνσταντίνος Φρόντζος προέβη σε αναστήλωση του συγκροτήματος που λειτουργεί σήμερα σαν κέντρο αναψυχής.

Ηλίας Νίκου

Ένας άγνωστος ήρωας της εθνικής αντιστάσεως

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

3 Ιανουαρίου 1945

ΒΕΒΑΙΩΣΙΣ

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος Συν)κης Πε-
ζικού Κωνσταντινίδης Απόστολος, Διοικητής
της VIII Μερραρχίας.

Βεβαιώ

Ότι ο υπομοίραρχος Νίκου Ηλίας του Κων)
νου έκ Μανωλιάσσης Ιωαννίνων υπηρετών
ως μόνιμος χωροφύλαξ εις την Υποδιοίκησιν
Χωροφυλακής Παραμυθιάς, κατόπιν ύβρεως
των επιφανών Οθωμανών Ντεφήτι Κεμάλ έκ
Καρβουναοίου και Γιαγιά Κασίμ έκ Μαργαριτί-
ου συνεργαζόμενων μετά των Ιταλών έν Πα-
ραμυθία έφόνευσε τούτους και διαφυγών την
σύλληψιν την 14ην Ιανουαρίου 1942 έτράπη
εις τα όρη, όπου έσχημάτισε άνταρτικήν ομά-
δα και ήρξατο εργαζόμενος έθνικώς.

Ή δράσις του ως άνω οπλαρχηγού άρξα-
μένη από της εξόδου του, είχεν ως σκοπόν την
έμπέδωσιν της τάξεως και διασφαλίσεως των
κατοίκων της υπαίθρου, την επίλυσιν των με-
ταξύ των χωρικών αναφυομένων διαφορών
πάσης φύσεως, την έξύψωσιν του εθνικού
φρονήματος μεταξύ των κατοίκων και την
δργάνωσιν αύτών διά τον εθνικόν αγώνα και
ή προστασία της θρησκείας από τα βδελυρά
κρηύγματα της κομμουνιστικής οργάνωσεως.

Ούτω, άνευ ενισχύσεως υλικής ή οικο-
νομικής ό ειρημένος επίκεφαλής ανταρτι-
κής ομάδας προέβη εις την όργάνωσιν των
Κοινοτήτων της περιοχής Ντουσκάρας Δω-
δώνης και Μαλακασίου. Εις τας επαρχίας
ταύτας χάρις εις την δραστηριότητα του ει-
ρημένου έπεκράτει απόλυτος ασφάλεια, οι δέ
κάτοικοι ήσαν απολύτως ευχαριστημένοι από
την συμπεριφοράν και την εθνικήν δράσιν
του Οπλαρχηγού τούτου.

Παραλλήλως προς την δράσιν του ταύ-
την έξεκαθάρισε την περιοχήν εκείνην από
τους προδότας και συνεργαζόμενους μέ τους
κατακτητάς.

Ό ειρημένος παρά τας δελεαστικές προ-
τάσεις του Ε.Α.Μ ίνα προσχωρήσιν εις την
όργάνωσιν, παρέμεινε, μόνος ανεξάρτητος
και έδρα εθνικώς ως ανωτέρω μέχρι της 4ης
Ιανουαρίου 1943 ότε προσεχώρησε μετά της
ομάδος του άνερχομενης τότε εις (30) τριά-
κοντα άνδρας έξωπλισμένους εις την όργά-
νωσιν του Ε.Δ.Ε.Σ. υπό τας αμέσους διαταγάς
του Αρχηγείου Ηπείρου μέ τον βαθμόν του
Οπλαρχηγού.

Προήχθη εις ανθυπομοίραρχον και έμο-
νιμοποιήθη μέ τον βαθμόν τούτον από του
Αύγουστου 1943.

Προήχθη εις Υπομοίραρχον διά της ύπ
άριθ. 17723/1/11/44 διαταγής του Γενικού
Αρχηγείου. Τώ άπενεμήθη το Χρυσούν Άρι-
στείον ανδρείας.

Επιχειρήσεις εις άς έλαβε μέρος:

1. 20/21 Ιουνίου 1943 εις την καταστροφήν
των τηλεγραφικών γραμμών από 10/11 χι-
λιόμετρον επί της οδού Ιωαννίνων/Πρεβέζης.
2. 20ην Ιουνίου 1943 έπίθεσις κατά ιταλικού
τμήματος έν Κοσμηρά.
3. 4 Ιουλίου μέ 12 Ιουλίου 1943 κατά την
καταστροφήν των έργων συγκοινωνίας επί
των οδών έλαβε μέρος μέ τον 6ον λόχον

εις την άπαγόρευσιν κινήσεως του εχθρού
επί της οδού Ιωαννίνων/Πρεβέζης εις τον
αυχένα Θεριακήσι.

4. 21 Ιουνίου μέχρι Ιουλίου 1943 έλαβε μέ-
ρος εις την έκκαθαριστικήν έπίδρομήν των
Γερμανών εις την περιοχήν Δωδώνης,
Λάκκας Σούλι και Ξηροβουνίου.
5. Εις τας επιχειρήσεις κατά του ΕΛΑΣ εις την
περιοχήν Καλαμά και Γραμμενοχωρίου και
Αάκκας Σούλι/Πρεβέζης.
6. Εις τας επιχειρήσεις κατά των Γερμανών
αναλαμβάνων έκκαθαριστικήν ένέργειαν
κατ Οκτώβριον Νοέμβριον 1943.
7. Εις την έκκαθάρισιν της περιοχής Γραμμε-
νοχωρίων από τους Έαμίτας κατ' Αύγου-
στον 1944.
8. Εις τας κατά των Γερμανών επιχειρήσεις
από Αύγουστου μέχρι Οκτωβρίου 1944.
9. Εις τας κατά του ΕΛΑΣ επιχειρήσεις κατά
την 11/27 Οκτωβρίου 1944.

Κατά τους αγώνας τούτους έπεδείξατο
αυτοθυσίαν, ψυχραιμίαν και ήρωισμόν, δι-
οικητικήν ικανότητα/άρετην, ένθουςιάσμον
άφθαστον και πάντοτε το τμήμα του είχεν
άριστα αποτελέσματα, πειθαρχικός, φιλότι-
μος και θετικός.

Γενικώτερον ό ειρημένος διετέλεσε και
ως Δ/της Λόχου εις όλας τας επιχειρήσεις
του Αρχηγείου και VIII Μερραρχίας μέ άριστα
αποτελέσματα.

Έπεδείξατο άκλόνητον πίστιν εις τον
αγώνα, άφοσίωσιν εις το καθήκον, αγάπην
προς το Στρατιωτικόν επάγγελμα, και προσή-
λωσιν εις τα εθνικά ιδεώδη.

Κατ αίτησιν του έχορηγήθη ή παρούσα
βεβαίωσις ινα τω χρησιμεύση όπου δει.

Έν Κέρκυρα τί 3η Ιανουαρίου 1945
(Τ.Σ.) Ό Μέραρχος Κωνσταντινίδης

Τα καγκέλια

Ο δρόμος με τις πολλές στροφές, τα γνωστά για τους μεγαλύτερους καγκέλια. Οι στρο-
φές, τα διάφορα ζικ-ζακ του ανηφορικού δρόμου που συνδέουν τη Μανωλιάσσα με το κεφα-
λόβρυσο. Κάποια απομνηνάρια υπάρχουν μέχρι και σήμερα, «τα καγκέλια του παλιού δρόμου
που πάναν στου κεφαλόβρυσου απ' τ' Μανουλιάσσα». Το καθημερινό ανέβα - κατέβα, δημι-
ούργησε αυτό το οφιοειδές σχέδιο. Αχ, πόσος χρόνος χάθηκε στο πάνω - κάτω, πόσος ιδρώ-
τας χύθηκε σ' αυτές τις ατέλειωτες στροφές, πόσα αχ και βαχ ακούστηκαν, πόσα κορμιά ακού-
μπησαν στα βράχια που τις όριζαν. Έδωσαν μορφή ...στην κατηφόρα - ανηφόρα ...στο πέρα
και στο δώθε απο το λάκο ...ροβολούσαν ...κουιδέλες ...να σταματήσουν τα κατακυλήματα ...
να ορίσουν την πορεία... Αυτή η επίπονη ανηφόρα σμήλεψε τη ζωή των Μανωλιασσιτών.

Στη φωτογραφία διακρίνονται, ο Αποστόλης
Νάκος και η Μαρούσιω με το γαϊδουράκι.

ΙΣΤΟΡΙΑ

H MAXH THE MANOLIASAS

Bataille de Manoliassa.

«Τ' ακνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία - αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912 - 13. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο: **Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13 Πολεμική Έκθεση του Γενικού Επιτελείου Στρατού.**

...συνέχεια από το φύλλο 116

Ε'. Αποσπάσματα.

1ον Μετσόβου. Τό απόσπασμα τούτο, έχον προωθημένον το πλείστον των δυνάμεων αυτού, εκράτει τήν γραμμήν Γρεβενίτι - Τρίστενον - Λιάπη - Πέτρα - Δεμάτι - Γότιστα.

Τήν 25ην Ιανουαρίου έλαβε διαταγήν τού Γενικού Στρατηγείου, εκδοθείσαν τήν προηγουμένην, όπως συγκέντρωση τās δυνάμεις του, εις τρόπον ώστε νά έχη ταύτας έτοιμους εις πρώτην διαταγήν. Εις άπάντησιν τής διαταγής ταύτης το απόσπασμα υπέβαλεν αναφοράν, δι' ής εγνώριζεν ότι το σύνολον των δυνάμεων του ανήρχετο εις 2250 άνδρας και 4 πυροβόλα, και ότι μόνον οι 500 άνδρες οπλισμένοι δι' όπλων έπαναληπτικών ήσαν σοβαρώς υπολογίσιμοι. Τουναντίον τα λοιπά τμήματα, ήτοι το 24ον σύν. πεζ., τό τάγμα εθνοφρουρών ως και η πυρ/χία, λόγω της καταστάσεως των ανδρών και του ακαταλλήλου οπλισμού, εκρίνοντο ανίκανα διά σοβαρόν έπικείμενον. Τελικώς εζητείτο να καθορισθή ο χώρος της συγκεντρώσεως τού αποσπάσματος.

Την εσπέραν τής 25 Ιανουαρίου έλήφθη νέα διαταγή τού Γενικού Στρατηγείου. Δια ταύτης διετάσσετο το απόσπασμα να έπιτηρή την διάβασιν τής γεφύρας Παπαστάθη, καθ' όσον το εις την θέσιν ταύτην ευρισκόμενον απόσπασμα έκ δύο λόχων και πυρ/χίας Κρούπ αφήσαν μόνον μίαν διμοιρίαν είχε κινηθή πρός Φιλιπιάδα κατόπιν διαταγής του Γενικού Στρατηγείου. Πρός εκτέλεσιν ταύτης απεστάλη τήν 26ην η διοίκισις τάγματος μετά λόκου τού 24ου συν. πεζ. εις Γότισταν με την εντολήν, όπως προωθήση τον εκεί πρότερον έδρεύοντα λόχον αμέσως εις Κράψην. Ο προωθηθείς λόχος αφικθείς την 16.30' ώραν ανέλαβε τήν επιτήρησιν της γεφύρας.

Την 23ην ώραν της 26ης Ιανουαρίου, δι' άλλης διαταγής τού Γενικού Στρατηγείου, εδίδετο ως εντολή τού άποσπάσματος, διά τας μελλούσας γενικός επιχειρήσεις, η παρ' αυτού κατάληψις του Δρίσκου και έφ' όσον ή κατάστασις ήθελεν επιτρέψει, η εξακολούθησις τής προελάσεώς του νοτίως της λίμνης των Ιωαννίνων εναντίον του βορείου άκρου τής Καστρίτσας.

Η ενέργεια αυτή, αποτελούσα μέρος της γενικής επιθέσεως, θα ελάμβανε χώραν εις ημέραν καθορισθησομένην μεταγενεστέρως. Προς έναρξιν της ενεργείας ταυτης το απόσπασμα θα έπρεπε να είναι, συγκεντρωμένον διά του συνόλου των δυνάμεων αυτού, μείον λόχον αφιεμένου εις Μέτσοβον, εις χώρον καθοριζόμενον υπ'αυτού, αλλά κείμενον ανατολικώς τού Δρίσκου και αρκετά εγγύς αυτού. Τελικώς δ'εζητείτο ν'αναφερθή ο απαιτούμενος διά τήν συγκέντρωσιν χρόνος

και το δυνατόν της εγκαταστάσεως συγκοινωνίας από Μετσόβου μέχρι του δεξιού της λοιπής Στρατιάς. Εις άπάντησιν το απόσπασμα ανέφερε την 27 καθορίζον ως χώρον συγκεντρώσεως τα χωρία Δεμάτι-Πέτρα-Λιάπη και χρονικόν διάστημα απαιτούμενον διά την συγκέντρωσιν δύο ημέρας.

Το απόσπασμα την αυτήν ημέραν, κατόπιν διαταγής του Γενικού Στρατηγείου, υπέβαλεν αναφοράν της παρατακτής δυνάμεώς του, συγκειμένης εκ 1636 τυφεκίων Γκρα, 440 τυφεκίων Μάνλικερ και 4 ορειβατικών βραδυβόλων πυροβόλων Κρουπ. Ο αριθμός των στελεχών ήτο ανεπαρκής.

Την 27ην Ιανουαρίου κατόπιν πληροφοριών ληφθεισών εκ συλληφθείσης επιστολής του Τούρκου διοικητού των έναντι του αποσπάσματος εκθρικών δυνάμεων προς τους κατοίκους του χωρίου Δόλιανης, εξ ης εφαιέτο ότι ο εκθρός θα προωθεί δυνάμεις 600 περίπου ανδρών, απεστάλη αναγνώρισις, ήτις περί την μεσημβρίαν συνεκρούσθη αμέσως έξωθι και ανατολικώς του ως άνω χωρίου μετά εκθρικής δυνάμεως 100 περίπου ανδρών, την οποίαν ανέτρεψε μέ απωλείας, εγκαταλειφθέντων νεκρών τινων υπό του εκθρού.

Την 28ην Ιανουαρίου το απόσπασμα λαβόν άπαντα τα προπαρασκευαστικά μέτρα ανέφερεν ότι ήτο έτοιμον εν αναμονή διαταγών δι' εκκίνησιν προς τον χώρον συγκεντρώσεώς του. Την 30ήν και 31ην Ιανουαρίου αλληπάλληλοι πληροφορίαί των προκεκωρημένων τμημάτων ανέφεσον διαρκείς εκθρικές κινήσεις επί της κορυφής του Δρίσκου ως και πύκνωσιν των προφυλακών του εκθρού. Ομοίως ότι εκθρικών τμήμα δυνάμεως 300 περίπου ανδρών εθεάθη κινούμενον εκ του Δρίσκου πιθανώς προς την κατεύθυνσιν της γέφυρας Καμπέρ Άγά.

2ον. Αποσπάσματα Ολύτσικα και Α κ έ ρ ω ν ο ς. Τα αποσπάσματα ταύτα εξηκολούθουν τηρούντο τας θέσεις των. Εις το απόσπασμα Ολύτσικα, αποτελούμενον κατά το πλείστον εξ εθελοντών, απεστάλη την 23ην Ιανουαρίου διαταγή, δι' ής ενεκρίνετο η μη διάλυσις των σωμάτων τούτων. Την πρωίαν της 25ης Ιανουαρίου εν τω βορείω τομεί του αποσπάσματος Ακέρωνος οι τούρκοι προσέβαλον τον αυκένα ανατολικώς Δραγουμής και μετά μάχην, διαρκέσασαν μέχρι της 17ης ώρας, απεκρούσθησαν μετ' αρκετών απωλειών.

Εν τω μεταξύ πληροφορίαί εκ Πάργας διαβιβασθείσαι εις το Γενικόν Στρατηγείον εφερον ότι σοβαραί τουρκικαί δυνάμεις θα επετίθεντο αιφνιδιαστικώς πέραν του Ακέρωνος ποταμού προς Πρέβεζαν.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Λαογραφία - Παράδοση

Ο ήλιος, το φεγγάρι και τ' άστρα στο δημοτικό τραγούδι

Ο ήλιος βασιλεύει κι η μέρα σώνεται
Κι ο νους μου από τ'εσένα δε συμαζώνεται.
Ψηλό μου κυπαρίσσι λυγάει η κορφάδα σου,
Το ποιος να σου φιλήση την εμορφάδα σου;
Ψηλά στην Κοστελάτα βοσκούν τα πρόβατα
Χορεύουν οι κοπέλλες με τ'ας'μοζώναρα
Μπο, μπο, μπο, ποιος πέρασε
Και δε μας καλησπέρισε;
Μπο, μπο, μπο, ποια είναι αυτή
Με το γαρύφαλο στ' αυτί;

Ο αμάραντος

Τον είδες τον αμάραντο σε τι γκρεμό φυτρώνει;
Δίχως δροσιά δροσίζεται, δίχως αέρα κ'νιέται,
Όποιος τον κόβει, κόβεται, κι όποιος τον φάη πεθαίνει.
Τον τρών τα λάφια και ψοφούν, τ'αρκούδια κι ημερεύουν.
Τον τρών τα λάγια πρόβατα κι αλχημονούν τ'αρνιά τους,
Να τώ 'χε φάει κι η μάνα μου να μη'χε κάμ'και μένα...

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Ζή και ζαίν. Για όσους διάγουν άθλια ζωή.
- Ζούρλις 'εχ'πουλλές, κόκκινις κι παρδαλές
ή Οι ζούρλις είνι σόια-σόια κλπ.
Για όσους δεν είναι μέν «δεδηλωμένοι»
τρελλοί, κάνουν, όμως κι' αυτοί
τις ιδιότητες «τρέλλες» τους.
- Η πείνα σί πάν (πάει) στ' ουκτρού
την πόρτα. Ότι το αίσθημα της πείνας είναι
ανώτερο από όλα τα άλλα.
- Η κουσιή (=τρεχάλα) τ'ς γάτας,
ώς τ'ν αχυρώνα. Για όσους είναι ασίκοροι,
γοργοχόρταστοι.
- Η αρκούδα δε χουρταίν'μι μυρμήγκια.
Για ανεπαρκείς προσπάθειες
στην αντιμετώπιση μεγάλων αναγκών.
- Θα χάσ'η Βινιτιά βιλόν'Ότι τόση μικρή
σημασία πρέπει να δίνη κανείς για έναν
άχρηστο, για ένα παράσιτο της κοινωνίας,
όση θα έδινε και η μεγάλη βελονοπα-
γωγός, 'αλλοτε, Βενετία, όταν θα έχανε ένα
από τα αναρίθμητα βελόνια της.

ΣΤΙΧΟΠΛΟΚΑΚΙΑ

Γύρε, γύρε στο πλευρό μου,
Για να ιδής και τον καυμό μου.

Δό μου, δό μου το φιλί σου
Κι η καρδιά μ' είναι δική σου.

Της ελιάς σου το μαυράδι,
ζωντανό με στέλλ' στον Άδη.

Τόσο ήταν έμορφη πολῦ,
(π') από την εμορφιά της,
ήλιος, φεγγάρι, αυγερινός,
θαμπώναν όμπροστά της.

Ω σάν τά κλόσια τά χρυσά,
είναι τά τσίνορά της
και σάν τό μήλο κόκκινα,
τά δυο τά μαγουλά της
κα'ι στά λιθάρια από τη γής,
έφῦτρωσαν χορτάρια,
όπούθε κι άν εστάθηκαν
τ άσπρα της τά ποδάρια.

Ο ΣΚΑΝΤΖΟΧΟΙΡΟΣ

Το κύριο χαρακτηριστικό του σκαντζό-
χοιρου είναι η πυκνή επένδυσή του με κο-
ντά και σουβλερά αγκάθια, που καλύπτουν
μόνο το πάνω μέρος του σώματός του. Το
κάτω μέρος του είναι μαλακό και τρυφερό.
Σε περίπτωση απειλής κουλουριάζεται και
μένει ακίνητος μέχρι να βεβαιωθεί ότι πέ-
ρασε ο κίνδυνος.

Ζει σε άνυδρο και υγρό περιβάλλον,
σε πλαγιές και σε λιβάδια. Τρέφεται με
έντομα, σαλιγκάρια, καρπούς κ.α. Τα φί-
δια πολύ δύσκολα μπορούν να τον δα-
γκώσουν. Σκάβει μικρές φωλιές τις οποίες
επενδύει με ξερόχορτα για να περάσει το
χειμώνα και τις άλλες εποχές δραστηριο-
ποιείται κανονικά, ιδιαίτερα τη νύχτα.

Ο σκαντζόχοιρος αναπαράγεται το κα-
λοκαίρι. Τα μικρά γεννιούνται με μαλα-
κά άσπρα αγκάθια που σύντομα γίνονται
γερά. Η μητέρα είναι εκείνη που φροντί-
ζει τα μικρά και σε περίπτωση κινδύνου
τα απομακρύνει. Τα μικρά μόλις σταματή-
σουν να θηλάζουν διώχνονται για να ζή-
σουν μόνα τους.

Τα συμπαθητικά αυτά ζώακια συχνά
τα βλέπουμε στους δρόμους διαμελισμένα
από τα αυτοκίνητα.

Ακονίστε το μυαλό σας!

Θέλω να περάσω με μιά βάρκα
στην απέναντι όχθη του ποταμού
ένα λύκο, ένα αρνί και
ένα δέμα χορτάρι (ένα, ένα).

Αν πάρω το λύκο
στην βάρκα, το αρνί
θα φάει το χορτάρι,
αν πάρω το χορτάρι,
ο λύκος θα φάει το αρνί.

Πώς θα τα περάσω;

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Γράφει ο Στέφανος Κων. Γιωτάκης

Η πρώτη μέρα του Μάη έχει επίσημα καθιερωθεί ως ημέρα αργίας. Το γεγονός αυτό έχει τις ρίζες του στην Πρωτομαγιά του 1886 που εργατικά συνδικάτα του Σικάγου ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας καλύτερες συνθήκες εργασίας και είχαν σαν σύνθημα «οκτώ ώρες δουλειά, οκτώ ώρες ξεκούραση και οκτώ ώρες ύπνο».

Στον ξεσηκωμό εκείνο του 1886, στις απεργίες, συμμετείχαν χιλιάδες άνθρωποι από όλη τη χώρα.

Στην χώρα μας η πρώτη διαδήλωση πρωτομαγιάς έγινε το 1892. Τότε πολλοί εργαζόμενοι κατέβηκαν στους δρόμους και ζητούσαν θωρο εργασίας, Κυριακή αργία και κρατική αποζημίωση για τα θύματα των εργατικών ατυχημάτων.

Το 1936 καπνεργάτες από τη Θεσσαλονίκη, όταν απορρίφθηκαν τα αιτήματά τους, κατέλαβαν ένα καπνεργοστάσιο. Ακολούθησε συμπάρασταση συναδέλφων τους και από άλλα διαμερίσματα της χώρας και κυρίως από την Καβάλα.

Κινητοποιήθηκε η Αστυνομία και ο στρατός για την επιβολή της τάξης και από τις συγκρούσεις αυτές είχαμε και ανθρώπινα θύματα.

Την πρωτομαγιά γιορτάζουμε και τον ερχομό της άνοιξης και των λουλουδιών, φτιάχνουμε στεφάνια και στολίζουμε τα σπίτια μας.

Οι εκδηλώσεις της πρωτομαγιάς δεν έχουν θρησκευτικό περιεχόμενο και διατηρούνται μέχρι σήμερα συμβάλλοντας έτσι στην λαϊκή παράδοση.

Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη

2ο χλμ. Εθνικής οδού Ιωαννίνων - Αθηνών, Μπιζάνι, Ιωάννινα

Το Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη, επίσης γνωστό και ως Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων, βρίσκεται στην περιοχή των Ιωαννίνων, στην Ήπειρο. Θεμελιώθηκε με πρωτοβουλία του Παύλου Βρέλλη τον Φεβρουάριο του 1983 και άνοιξε τις πόρτες του το 1995 και είναι το πλέον γνωστό μουσείο αυτού του είδους στην Ελλάδα. Είναι έργο ενός και μόνο ανθρώπου-του Παύλου Βρέλλη, όπου για 13 χρόνια εργάστηκε ακατάπαυστα, μόνο γι' αυτό το έργο. Σκοπός του καλλιτέχνη, ήταν να αναπαραστήσει Ιστορικά γεγονότα από διάφο-

ρες περιοχές της Ελλάδας, σε φυσικό μέγεθος μέσα στο μουσείο. Έτσι θα μπορούσε να παρουσιάσει τους ήρωες και τον ρόλο που διαδραμάτισαν, στους αντίστοιχους χώρους. Με δικές του ιδέες, μελέτες και πολλή προσωπική εργασία, έφτιαξε χώρους και ανθρώπους, για να βοηθήσει τον θεατή να βιώσει γεγονότα που πέρασαν. Το Μουσείο φιλοξενεί περίπου 150 κέρνα ομοιώματα και 36 ιστορικά θέματα εμπνευσμένα από σημαντικά γεγονότα της Ελληνικής Ιστορίας.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ένα ανδρόγυνο μαλώνει στο αυτοκίνητο. Μετά από λίγο ο άνδρας βλέπει δύο γαϊδούρια να βόσκουν και λέει στη γυναίκα του : «είναι συγγενείς σου;» και η γυναίκα απαντάει «ναι, είναι τα πεθερικά μου».

Ο πιτσιρικάς ρωτάει τον πατέρα του γιατί ο κόκορας ξυπνάει τόσο νωρίς. Και ο πατέρας του λέει: Για να προλάβει να μιλήσει πριν ξυπνήσουν οι κόττες.

Ένας βουλευτής διαπίστωσε ότι ο γιος του έλεγε ψέματα και του λέει: «Ξέρεις παιδί μου τι τους κάνουμε αυτούς που λένε ψέματα;» Και ο γιος του λέει: «Βουλευτές».

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Δεν χρειάζεται να λες τι ξέρεις αλλά να ξέρεις τι λες.

Σωκράτης

Οι Έλληνες πολιτικοί έχουν μονίμως ως επάγγελμα τη «σωτηρία της πατρίδος» γι' αυτό και αποφεύγουν επιμελώς να τη σώσουν, γιατί μετά τη σωτηρία δε θα έχουν επάγγελμα.

Σουρής

Η αργία είναι μητέρα της πείνας, αδελφή της κλοπής, ξαδέρφη του ψεύδους και θεία της δυστυχίας.

Πριν αποφασίσεις να κάνεις κάτι σκέψου το καλά, γιατί η σκέψη διορθώνεται, η πράξη όμως όχι.

Το μετά και το ύστερα είναι ξαδέρφια του ποτέ.

Φωτογραφία: Βασίλης Αρ. Γιωτάκης

Δενδρομολόχα - Αλθαία

Η Αλθαία ή δενδρομολόχα (είναι γένος αγριολούλουδων πολύ διαδεδομένο κυρίως στη νότια Ευρώπη αλλά υπάρχει αυτοφυές και στην Αυστραλία και την Ασία. Λέγεται επίσης και δεντρομολόχα. Είναι ιθαγενή φυτά των εύκρατων περιοχών, συγγενικά με τη μολόχα, από την οποία διακρίνονται εύκολα.

Η ονομασία της προέρχεται από το αρχαία ελληνικό ρήμα αλθαίνω που σημαίνει θεραπεύω, γιατρεύω.

Πρόκειται για πόες ή θάμνους με φύλλα παλαμοειδή, χνουδωτά, με οδοντωτά ή πριονωτά χείλη. Είναι πολυετή φυτά με πολύ ψηλό όρθιο βλαστό, ο οποίος καλύπτεται από μεγάλα άνθη κατά μήκος του. Τα άνθη της Αλθαίας είναι συνήθως κόκκινα, ροζ ή ιώδη και έχουν σχήμα χωνιού και διάμετρο μέχρι 10 εκατοστά που ευδοκούν σε περιοχές μέσου και χαμηλού υψομέτρου. Η περίοδος ανθοφορίας της Αλθαίας είναι από τον Απρίλιο μέχρι τον Ιούλιο. Η συλλογή των φύλλων πραγματοποιείται στο τέλος του καλοκαιριού, των ανθέων κατά τη διάρκεια της ανθοφορίας και της ρίζας το φθινόπωρο μετά το δεύτερο έτος ζωής του. Από τα δεκαπέντε είδη του γένους, έξι ευδοκούν και στην Ελλάδα.

Είναι χρήσιμη για τις φαρμακευτικές ρίζες του, το αφέψημα των οποίων έχει μαλακτικές και αντιβηχικές ιδιότητες. Η χρήση της ρίζας είναι ευεργετική για πεπτικές διαταραχές και φλεγμονές του πεπτικού σωλήνα. Θεωρείται βότανο το οποίο δεν έχει παρενέργειες στον ανθρώπινο οργανισμό. Υπάρχουν φυσικά και καλλυντικές χρήσεις της δενδρομολόχας, ως κατάπλασμα για ερεθισμούς, εγκαύματα, μικροτραυματισμούς και μώλωπες. Ενώ επίσης έχει παρατηρηθεί αντιμετώπιση και εξομάλυνση των κισών με τη χρήση τοπικού καταπλάσματος.

Σημειώσεις: Πρόκειται για ένα πολυετές ποώδες αγριολούλουδο με φαρμακευτικές ιδιότητες γνωστές από την αρχαιότητα. Καλλιεργείται και ως καλλωπιστικό. Έχει έντονα κάθετη ανάπτυξη και τα στελέχη του φτάνουν σε ύψος τα 1 με 2,5 μέτρα. Τα φύλλα της είναι μεγάλα, πλατιά σε ανοικτό πράσινο χρώμα και με χνούδι. Ανθίζει με μεγάλα άνθη σε σχήμα χωνιού και σε ποικιλία χρωμάτων με κυριότερα αποχρώσεις μεταξύ του λευκού και του μώβ. Ως αγριολούλουδο οι απαιτήσεις της είναι περιορισμένες και η καλλιέργεια της εύκολη.

Το φασκόμηλο

Το φασκόμηλο ή φασκομηλιά, είναι ένας αιθαλής θάμνος, ποώδους ανάπτυξης και αρωματικός. Ανήκει στην οικογένεια δυόσμου, όπως και άλλα βότανα σαν τη ρίγανη, το δεντρολίβανο, το βασιλικό και το θυμάρι.

Το ύψος του φασκόμηλου ποικίλει από 20 - 60 εκατοστά. Το κατώτερο μέρος είναι ξυλώδες. Η πάνω επιφάνεια των τετραγωνικών κλάδων καλύπτεται με βελούδινο τρίχωμα. Τα φύλλα του είναι μεγάλα, ωοειδή και το χρώμα τους είναι γκριζοπράσινο. Τα άνθη του είναι μπλε - βιολετί. Χρησιμοποιούνται περισσότερο τα αποξηραμένα φύλλα και άνθη του.

Το φασκόμηλο είναι ένα από τα πιο χαρισματικά και πλούσια σε ιδιότητες βότανα της Ελλάδας. Η φασκομηλιά εντοπίζεται στα περισσότερα μέρη της Ελλάδας, αλλά κατά κύριο λόγο στη Νότια Ελλάδα. Έχουν βρεθεί περίπου 20 είδη φασκόμηλου. Ευδοκμεί στις ηλιόλουστες και πετρώδεις περιοχές. Στο Άγιο Όρος, το καλλιεργούν συστηματικά, καθώς είναι απαραίτητο για την περιθαλψη και για το χειμώνα. Στη χώρα μας, είναι τόσο διαδεδομένο, που οι Γάλλοι το αποκαλούν το «τσάι της Ελλάδας». Είναι έντονα αρωματικό και για αυτό χρησιμοποιείται σε μικρές ποσότητες. Είναι πλούσιο σε

θρεπτικά συστατικά και ενώσεις και οι χρήσεις του είναι ποικίλες. Χρησιμοποιείται αποξηραμένο, σε αφέψημα ή ως έλαιο για τις θεραπευτικές του δράσεις από την αρχαιότητα και παλιότερα. Ως αφέψημα είναι ιδανικό για τη θεραπεία της φρυγγίτιδας, της ουλίτιδας, καθώς και των άφτρων, αλλά και διαφόρων τραυματισμών του στόματος. Επίσης, τονώνει το νευρικό σύστημα, αυξάνει τη μνήμη και ενεργοποιεί την κυκλοφορία του αίματος. Εάν κάνουμε πλύσεις με αφέψημα στα μέρη του σώματος που πάσχουν από κράμπες, θα ανακουφιστούν.

Οι Άραβες πίστευαν ότι το φασκόμηλο μπορεί να θεραπεύσει τα πάντα. Ο Καρλομάγνος είχε δώσει εντολή, να φυτεύεται στους λαχανόκηπους και τους κήπους των μοναστηριών. Οι Λατίνοι το θεωρούσαν το ιερό φυτό της αθανασίας και το χρησιμοποιούσαν σε τελετές. Οι Κινέζοι από την άλλη, το αποκαλούν «ελληνικό βρασάτι» και το θεωρούν καλύτερο από το τσάι.

Η επόμενη μέρα της Πολιτιστικής Διαδρομής είναι δύσκολη στα αρχαία θέατρα της Ηπείρου

Με θέμα την «επόμενη ημέρα της Πολιτιστικής Διαδρομής στα αρχαία θέατρα της Ηπείρου» πραγματοποιήθηκε από την Αναπτυξιακή Εταιρεία «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε» συνάντηση εργασίας.

Στη συνάντηση παραβρέθηκαν ο Περιφερειάρχης Ηπείρου κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης, ο Πρόεδρος του Σωματίου «Διάζωμα» κ. Σταύρος Μπένος, ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Πρέβεζας και Τουριστικής Ανάπτυξης κ. Στράτος Ιωάννου, στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «ΗΠΕΙΡΟΣ», ο Πρόεδρος της «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.» κ. Κωνσταντίνος Ντέτσικας, η Αντιπρόεδρος της «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.» κα Ελένη Ρόκκου, ο Γενικός Διευθυντής της «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.» κ. Γιώργος Θεοχάρης και τα στελέχη της Πολιτιστικής Διαδρομής κ. Αριστοτέλης Σταγκίκας και κα Γεωργία Κιτσάκη.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης εργασίας τέθηκαν επί τάπητος η λειτουργικότητα και η βιωσιμότητα της Πολιτιστικής Διαδρομής και η καθιέρωση δεικτών αξιολόγησης.

Μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης ο Περιφερειάρχης κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης ανέφερε ότι «έγινε μια συζήτηση για την ΟΧΕ των Αρχαίων Θεάτρων και για όλες τις πρωτοβουλίες που έχει πάρει μέχρι σήμερα η Περιφέρεια Ηπείρου, με την παρουσία του κ. Μπένου που μας βοήθησε τα μέγιστα σε όλα. Ευχαριστώ για ό,τι γίνεται στην Ήπειρο».

Ο κ. Μπένος μεταξύ άλλων ανέφερε ότι «σήμερα ήταν μια συναρπαστική μέρα γιατί ανοίξαμε έναν νέο ιστορικό κύκλο. Ο πρώτος ιστορικός κύκλος άνοιξε πριν ακριβώς από δέκα χρόνια. Δώσαμε στην πατρίδα μας και στην Ευρώπη το πρώτο ολιστικό πρόγραμμα, την πρώτη ολοκληρωμένη χωρική επένδυση, παράδειγμα για όλη την Ευρώπη, την ΟΧΕ των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου. Τώρα μπαίνουμε στη δεύτερη φάση που χρηματοδοτείται από τρεις μαγικές λέξεις: Λειτουργικότητα, Βιωσιμότητα του Φορέα Δια-

χείρισης και το τρίτο και σημαντικότερο για μένα είναι ότι δώσαμε όλοι σήμερα μια υπόσχεση ότι από την Ήπειρο θα ξεκινήσει για την Ευρώπη μια απόπειρα για να βάλουμε δείκτες αξιολόγησης στα προϊόντα πολιτιστικού προορισμού».

Ο κ. Θεοχάρης αναφέρθηκε στην έλλειψη χρηματοδότησης του Φορέα Λειτουργίας της Πολιτιστικής Διαδρομής, η οποία συμπίπτει και με το κενό του νόμου σχετικά με τους Οργανισμούς Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών.

Μανωλιασσίτικες αναμνήσεις

Φωτο της δεκαετίας του '70

Από αριστερά:
Ευθύμιος Γιωτάκης, Βασίλειος Νίκου,
Δημήτριος Νίκου, Γεώργιος Γιωτάκης,
καθιστή Μαρία Νίκου, Αλεξάνδρα Ίσκου,
Αθηνά Νίκου, Πανάγιω Γ. Γιωτάκη,
Χρυσή Νίκου, Γεωργίτσα Γούση,
Λαμπρινή Νάκου & Γεωργίτσα Γούση.

Η χειραψία στην Αρχαία Ελλάδα και ο αποσυμβολισμός της

Πολλά χρόνια πριν, στους τάφους δεν τοποθετούνταν σύμβολα σταυρού αλλά επιτύμβιες στήλες συνήθως μαρμαρίνες ή γενικά λίθινες. Στήνονταν στον τάφο, ώστε αφενός να γίνεται ορατή η θέση του τάφου, αφετέρου για να σημειώνονται τα στοιχεία του νεκρού. Οι στήλες αυτές μπορεί να είναι απλώς ενεπίγραφες ή διακοσμημένες, για παράδειγμα με σχήματα ή τη μορφή του νεκρού ή παραστάσεις σχετικές με τη ζωή του. Συνηθίζεται ο νεκρός να απεικονίζεται όπως ήτανε στη επίγεια ζωή του.

Ένα από τα πιο διαδεδομένα θέματα των σπηλών αυτών ήταν η χειραψία των δεξιών χειρών ανάμεσα στον νεκρό και τους ή τον ζωντανό που αφήνει πίσω.

Η δεξίωση - όπως ονομάζεται αυτή η χειραψία - αποτελεί το επικρατέστερο εικονογραφικό θέμα των αττικών επιτάφιων ανάγλυφων μετά το 430 π.Χ, όταν ξαναρχίζει η παραγωγή τους μετά την απαγόρευση ανέγερσης πολυτελών επιτάφιων μνημείων που επέβαλε ο Κλεισθένης το 508 π.Χ. Ωστόσο, το 317 π.Χ. ένας νόμος του Δημοτρίου του Φα-

ληρέως, που έγινε κυβερνήτης της Αθήνας, θα απαγορεύσει τις πολυτελείς ταφές.

Τότε σταμάτησε στην Αττική η ανέγερση των πολυτελών επιτύμβιων σπηλών οι οποίες έδωσαν τη θέση τους σε πιο απλά επιτάφια μνημεία. Θεωρείται ότι συμβολίζει τον αποχαιρετισμό του νεκρού από τους συγγενείς ή, ίσως, το σμίξιμο στον άλλο κόσμο όσων είχε χωρίσει ο θάνατος.

Οι σκηνές αυτές περιλαμβάνουν τον νεκρό, συνήθως καθιστό αλλά ενίοτε και όρθιο, να χαιρετά μια όρθια συγγενική μορφή και συχνά ένα τρίτο ιστάμενο πρόσωπο πίσω ή ανάμεσά τους. Το γεγονός ότι οι καθιστές μορφές είναι συνήθως γερασμένες και οι όρθιες νεαρότερες καθιστά πιθανότερη την πρώτη εκδοχή.

Η επιτύμβια στήλη που βρέθηκε επί της σημερινής οδού Αθηνάς, καταδεικνύει το εύρος του κλασικού νεκροταφείου. Σήμερα εκτίθεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Πρόκειται για έργο που χρονολογείται το 350-325 π.Χ. και συγκινεί με την αμεσότητα του θέματος. Η νεκρή κάθεται σε σκα-

Η στήλη του αποχαιρετισμού.

μνί απλώνοντας το χέρι προς μια συγγενή της που το κρατά τρυφερά από τον καρπό και της απευθύνει το λόγο υψώνοντας το άλλο της χέρι. Αριστερά στέκεται συλλογισμένο ένα κορίτσι. Κάτω από το κάθισμα της νεκρής ραμφίζει μια πέρδικα. Το μνημείο, γνωστό ως στήλη του αποχαιρετισμού, είχε άλλοτε μορφή ναΐσκου με αέτωμα, παραστάδες και βάθρο.

Μανωλιασσίτικες αναμνήσεις

Πριν από 31 χρόνια...μια μεγάλη παρέα... από τις συναντήσεις που στιγμάτισαν τη ζωή μας...ένα όνειρο... τα παιδιά που σήμερα είναι μαμάδες και μπαμπάδες...σαν χθές...

Όποιος φλεγει χωρίς να ανηλοχάται, του φρεκίζει χωρίς να σημαδεύει